

VLASTNICTVÍ, NEBO ŽIVOT?

Letos v lednu byla nedobrovolně ukončena činnost **autonomního sociálního centra Klinika**, které po čtyři roky úspěšně vyvíjelo rozmanité aktivity na pražském Žižkově. Na začátku byla skupina lidí, kteří nemají, tak jako naprostá většina z nás, prostředky na to, aby zakoupili nějakou nemovitost. Na druhou stranu ale měli touhu **dělat něco pozitivního, z čeho by měli užitek i ostatní**. A dělat to takovým způsobem, který by umožňoval lidem z okolí i všem ostatním zapojit se, přijít s vlastními nápady, realizovat se a rozvíjet komunitu. **Z tisíců prázdných budov, které v Praze dlouhodobě chátrají**, si vybrali bývalou plicní kliniku. Podle ní zvolili i svůj název.

Za dobu svého působení nadchli nespočet lidí k vlastní aktivitě, **uspořádali nepočítaně kulturních a osvětových akcí**, zdarma pořádali jazykové a další kurzy. A kdo chtěl, mohl jen přijít do kavárny a za dobrovolný příspěvek si dát cokoli z nabídky.

Kolektiv Kliniky si u mnoha lidí získal sympatie, zejména díky své **otevřenosti, zásadovosti a odvaze dělat věci jinak**. Získal obdiv za to, že šel proti normalizačnímu proudu, který udělal z mnoha lidí přizpůsobivé loutky, co nevidí, kde skutečně pramení jejich problémy, a spokojí se se zástupnými terči své frustrace. Není proto divu, že právě od takových zároveň sklidil vlnu nenávisti, když začal **s pomocí lidem, kteří se ocitli v zoufalé situaci** při útěku ze zemí postižených válkou. Na jednu stranu obdržel od Nadace Charty 77 Cenu Františka Kriegla za občanskou statečnost pro rok 2016, na druhé straně mu byly adresovány výhrušné a vulgární zprávy a budovu se pokusili zapálit neonacisté.

Klinika čelila různorodé koalici složené právě od neonacistů přes politiky zejména pravicových stran a vrcholné státní úředníky až po jinak nepriviligované stoupence stávajícího řádu a neoliberální ideologie. Klinika se tedy stala ideovým sporem, kde se jedni ohánějí legalitou a nedotknutelností soukromého vlastnictví a druzí argumentují legitimitou a respektováním potřeb lidí, komunity, města a společnosti.

Jako anarchisté a anarchistky stojíme jednoznačně v druhém táboře. Nemáme totiž **žádný důvod naivně si namlouvat, že kapitalistický řád, jemuž se vše podřizuje, je něčím posvátným a nedotknutelným**. Stejně tak jsme stáli proti systému kapitalismu státního, který nastolili bolševici.

Neoliberální ideologie se ohání svobodou. Jde ale především **o svobodu úzké elity shromažďovat privilegia a ekonomickou moc**. To vytváří **z většiny společnosti nepriviligovanou masu, která je dále zdrojem zisku**, podobně jako jím jsou přírodní zdroje. Kapitalismus se řídí pravidlem nízkých nákladů a maximalizace zisků. Není tedy divu, že za sebou zanechává paseku v podobě klimatické krize, válek, pracující chudoby, zadluženosti a bezdomovectví. Aby se zakryla podstata problému, tedy sociální nespravedlnost a nerovné podmínky, vtouká se lidem do hlav, že za svůj osud si můžou jediné oni sami a že se musí víc snažit. Jako kdyby se lidé chodící do práce a ještě na brigády, aby mohli poplatit nájem a základní potřeby, málo snažili. A zatím nejvyšší manažeři vydělali za první tři dny v roce to, co člověk s průměrným platem za rok. **Vykořisťování umožňuje právě soukromé vlastnictví**.

Je třeba rozlišit osobní vlastnictví, které člověk potřebuje ke svému životu a které běžně či rekreačně využívá, a soukromé, které do takové kategorie nespadá. Samostatnou kapitolou je pak ladem ležící soukromé vlastnictví, jako jsou třeba prázdné domy. Je zcela legitimní je využít k jejich původnímu účelu, tedy bydlení či komunitní činnosti. Jenže podle kapitalistického řádu a jeho zákonů je to nelegální. V praxi to vypadá tak, že **i když jsou domy prázdné, na ulici umrzají lidé bez domova**. Podle stoupců neomylnosti zákonů to tak musí být. Vzpomeňme, že norimberské zákony daly právní základ genocidě Židů. Stoupcům zákonnosti by je jistě nenapadli.

Podobně je to s nedotknutelností soukromého vlastnictví. Ačkoli se nám zdá otrokářství dnes jako barbarské, ve své době bylo obhajováno na úplně stejném principu. A pokud budeme chtít zajít úplně do krajnosti, může se nám před očima vyjevit nemilá budoucnost. Představme si, že jedna korporace nakonec skoupí všechny domy, pozemky, zdroje, patenty atd., tedy celou planetu. Podle těch, kteří tvrdí, že si každý může po libosti dělat se svým soukromým majetkem, co chce, nás taková korporace může zcela legálně nechat exekučně vystřelit do vesmíru.

Neoliberální ideologie je k užitku těm, kdo drží ekonomickou moc. My proti její asociálnosti stavíme solidaritu. **Proti rozmarům a prospěchu hrstky vlastníků stavíme prospěch každého jedince a společnosti jako celku**.